

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207839
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8817207839.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobkyne: I. A., Z.. X.X.XXXX, P. XXX/XX, Q., H.. V. Z. K., zast. JUDr. Igorom Šofrankom, advokátom AK, Ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zast. JUDr. Alanom Strelákom, advokátom AK, Na vĺšku 12, 811 01 Bratislava, IČO: 31 819 702, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 473,70 eur a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie 473,70 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 473,70 eur, odo dňa 10.11.2017 do zaplatenia sumy 473,70 €, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520140357, z 3.2.2014 v bode 2.2., v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 245,70 €, a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 81,90 €“, j e n e p r i j a t e ľ n á .

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520140357, z 3.2.2014 v časti I., v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny“, j e n e p r i j a t e ľ n á .

IV. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a to na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 3.2.2014 a nahradiť trovy konania.

2. Vo svojej žalobe žalobkyňa uviedla, že ide o úverovú zmluvu „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.2.2014, ktorej predmetom boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 600 eur. V zmluve je uvedená úroková sadzba 20% z istiny a tzv. servisný poplatok vo výške 18% z istiny. Zároveň došlo medzi účastníkmi konania aj k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, podľa ktorej mala žalobkyňa zaplatiť žalovanému odmenu vo výške 245,70 eur. Celková suma úveru teda predstavovala čiastku 1073,70 eur, ktorú žalobkyňa žalovanému riadne uhradila. Podstatou neprijateľnosti Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 3.2.2014 bolo poskytnutie konzultačných a nadštandardných služieb žalovaným, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru a služba spočívajúca v preberaní a zúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu

splátky úveru, vedenie a kontrolu splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a prípadné následky nesplácania. Tieto služby boli podľa zmluvy poskytované v mieste trvalého bydliska žalobkyne, resp. v mieste určenom dohodou. Podľa názoru žalobkyne mala byť takáto služba bezplatná z dôvodu, že predmetná zmluva sa uzatvára vo viacerých prípadoch v rovnakej podobe medzi podnikateľom a spotrebiteľom, ktorý nemal možnosť reálnym spôsobom zmeniť obsah pripraveného návrhu zmluvy, nemohol vyjednávať o zmene návrhu s možnosťou dosiahnutia úspechu. Žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť prijať alebo neprijať návrh zmluvy. Z obsahu uvedenej zmluvy žiadnym spôsobom nevyplývalo, že odmena za domáci servis má prednosť pred splátkou úveru, pričom obe zmluvy boli uzavreté v jeden deň. Domáci servis podľa názoru žalobkyne prevyšoval samostatnú odplatu dohodnutú v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa jej názoru ide o neprímerané navyšovanie odplaty, keďže úver bol poskytnutý v sume 600 eur a odmena za poskytnutý domáci servis predstavuje čiastku 245,70 eur. Takto koncipovaná odmena bola absolútne neprímeraná a podľa názoru žalobkyne mala úhrada úveru prednosť pred domácim servisom, ktorý je len vedľajšou službou. Predmetom zmluvy o domacom servise boli bežné služby, ktoré poskytujú banky aj nebankové subjekty a ktoré by mali byť kryté odmenou za poskytnutý úver. Túto zmluvu žalovaný „nanútil“ žalobkyňi v prípade ak chcela získať spotrebiteľský úver. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu bola splatná v troch mesačných splátkach po 81,90 eur mesačne. Táto zmluva nemá pre žalobkyňu žiaden praktický význam. Bezhotovostný spôsob splácania je zadarmo, preto odmena požadovaná žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi a podľa názoru žalobkyne ide o nekalú obchodnú praktiku. Ďalšou neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa názoru žalobkyne je dojednanie odmeny za poskytnutie úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah formulárovej zmluvy, aj keď sa mala možnosť s ňou oboznámiť. Ďalej namietala dojednanie o odmene za poskytnutie úveru aj pre neurčitosť v cene a predmete plnenia. Rovnako poukázala na hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko si žalovaný nárokoval poplatky za úkony, ktoré nie sú zákazníkom vopred známe, kde napr. poplatok za vypísanie zmluvy závisí od výšky poskytnutého úveru. V zmluve sú neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti, ktoré v predmetných zmluvách absentujú. Podľa údajov zo zmluvy o úvere nie je možné výšku RPMN objektívne určiť, naviac je výška RPMN uvedená v obchodných podmienkach zmluvy veľmi neprehľadne. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považoval za bezúčelový a bez poplatkov. Ďalej žalobkyňa odkázala na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na rozsudok SD EÚ C - 240/98 až C-244/98, na viaceré rozsudky ako rozsudok OS Bánovce nad Bebravou, sp. zn. 3C/7/12, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14Co/321/12 a KS v Prešove, sp. zn. 21Co/71/2014. Žalobkyňa uviedla, že žalovaný v ich zmluvnom vzťahu uplatnil klamlivú obchodnú praktiku v priebehu uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Bezodôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi jej platbami 1073,70 eur a výškou úveru 600 eur.

3. Žalobkyňa k žalobe doložila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - KEŠOVKA č. XXXXXXXXXX + obchodné podmienky, Zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, potvrdenie o splatení pohľadávky vystavené žalovaným, ako aj prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov.

4. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.2.2014 vyplýva, že žalovaný poskytoval žalobkyňi bezúčelový hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 600,- eur. Úver poskytoval za celkový úrok vo výške 20 % z istiny. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny, RPMN činí 67,70 %. Dlžník / spoludlžník prevzatie istiny v hotovosti pri podpise tejto zmluvy potvrdil svojim podpisom na tejto zmluve. V zmysle bodu II zmluvy sa zaviazal dlžník uhradiť veriteľovi istinu vo výške 600 eur, úrok vo výške 240 eur, servisný poplatok vo výške 108 eur, celkovo dlžnú čiastku na úhradu vo výške 828 eur. Ďalej podľa bodu II zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi úver riadne a včas vrátane úroku a servisného poplatku v mesačných splátkach, a to nasledovne: v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 3,00 eur (splátka úroku) a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 84,80 eur (istina vo výške 43,26 %, úrok vo výške 13,55 % a servisný poplatok vo výške 13,19 % z každej jednotlivkej splátky), pričom prvá splátka je splatná v 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Veriteľ je oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivkej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Priemerná RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. je ku dňu podpisu tejto zmluvy 45,77 %.

5. Dňa 3.2.2014 uzavreli účastníci konania aj Zmluvu o poskytovaní domáceho servisu. Domáci servis je poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere číslo 520140357 zo dňa 3.2.2014, uzavretej medzi poskytovateľom ako veriteľom a klientom ako dlžníkom. Je to najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátok a na prípadné následky nesplácania. Žalobkyňa sa zaviazala využívať domáci servis a zaplatiť žalovanému odmenu v celkovej výške 245,40 eur a to v pravidelných troch mesačných splátkach vo výške 81,90 eur. Splátky odmeny sú splatné pri preberaní splátok úveru v zmysle zmluvy o úvere.

6. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu obsahuje aj Rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory vzniknuté z právnych vzťahov vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi zmluvnými stranami tejto zmluvy dňa 3.2.2014, alebo súvisiacich so zmluvou, vrátane všetkých vedľajších právnych vzťahov, nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, nárokov na náhradu škody, sporov o výklad, zánik zmluvy alebo o platnosť, výklad, alebo zánik tejto rozhodcovskej zmluvy, predložia na rozhodnutie buď stálemu rozhodcovskému súdu alebo všeobecnému súdu Slovenskej republiky, ktorého právomoc je daná podľa príslušných procesných právnych predpisov, vzťahujúcich sa na predmet sporu.

7. Podľa ust. § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

8. Podľa ust. § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

9. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, že dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa ust. § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytnutie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

11. Právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 11.12.2017 žalovaný vzniesol námietku premlčania, nakoľko dospel k záveru, že nárok žalobkyne je premlčaný aj v subjektívnej premlčacej dobe a začal plynúť v deň nasledujúci po predčasnom uhradení dlhu zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Podľa názoru žalovaného preto subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 27.8.2014 a uplynula dňa 27.8.2016 a žalobca podal žalobu až 21.9.2017, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu. Preto je nárok žalobkyne potrebné považovať za premlčaný z dôvodu márneho uplynutia premlčacej doby. Ďalej žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa už v čase uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere mala mať vedomosť o aktuálnej právnej úprave pokiaľ ide o skutočnosť či je možné predmetnú zmluvu považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Od zástupcu občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľa mohla žalobkyňa nadobudnúť len vedomosť o právnom posúdení veci. Na podporu svojich tvrdení pokiaľ ide o premlčanie poukázal aj na rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn., 7C/195/2012, Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 4C/20/2014, potvrdené Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15Co/1064/2014, Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 5C/46/2016, potvrdené Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 7Co/302/2016, ako aj Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne pod sp. zn. 17 Co/315/2017. S poukazom na vyššie uvedené navrhol nárok žalobkyne zamietnuť z dôvodu uplynutia premlčacej doby a priznať trový konania.

12. Z vyjadrenia žalobkyne k vyjadreniu žalovaného zo dňa 27.6.2019 vyplýva že pokiaľ ide o objektívnu a subjektívnu premlčaciu dobu, tak pre objektívnosť jej podstatou je nezávislosť od ľudského vedomia. Pre kategóriu subjektívnosti je jestvovanie vo vedomí, závislosť od vedomia získanie vedomostí. Objektívna premlčacia doba plynie od naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba plynie odvtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí skutkové okolnosti o tom, že môže podať žalobu na vydanie

bezdôvodného obohatenia a to bez ohľadu nato, že o týchto skutočnostiach mohol vedieť skôr. Ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a súčasne určuje jej dĺžku v trvaní dvoch rokov. Pre jej začiatok je rozhodujúci okamžik, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o 1/ vzniku bezdôvodného obohatenia a 2/ subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Z rozsudku NS SR, sp. zn. vyplýva, že oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých možno podať žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel, ako takýto nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je podľa názoru žalobkyne potrebné vychádzať z preukázanej, skutočnej a nie predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, vyžaduje sa preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. V tomto prípade ide o časový okamih vzniku premlčacej doby, ktorý je zhodný s okamihom vzniku žalobného práva. Ide o deň, kedy oprávnený mohol prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho práva na súde. To predpokladá vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach vzniku zrodu žaloby - actio nata. Ak oprávnený nevie o tom že mu vzniklo žalobné právo, nemohol nastať okamih vzniku žalobného práva. Táto doba je samozrejme limitovaná objektívnou premlčacou dobou.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZSÚ“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. V zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

18. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, (ďalej OZ), sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

20. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

23. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Základnou otázkou, ktorú bolo nevyhnutné riešiť v tomto konaní, či má žalobca v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, na tejto určovacej žalobe naliehavý právny záujem.

26. Podľa § 137 písm. c) C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

27. Žalobcov zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu majú naliehavý právny záujem. Súd má za to, že bez takéhoto určenia by právne postavenie žalobcov bolo neisté, preto u žalobcov bol daný naliehavý právny záujem na rozhodnutí o podanej žalobe, a to z toho dôvodu, že možno od žalovaného v budúcnosti očakávať domáhania sa plnenia od žalobcov, preto bolo nevyhnutné poskytnúť ochranu žalobcom.

28. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bezprávneho právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

30. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Medzi účastníkmi konania vznikol uzavretím Zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny vzťah, ktorý od svojho vzniku je nevyhnutné posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže Zmluva o spotrebiteľskom úvere je tzv. absolútny obchod podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka a zároveň žalovaný pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola žalovaným pripravená vopred na formulári vrátane znenia obchodných podmienok

bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalobkyňou ako spotrebiteľom. Preto súd na posúdenie daného záväzkového vzťahu aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle citovaného zákona musí mať zmluva o spotrebiteľských úveroch písomnú formu a musí obsahovať v zákone taxatívne uvedené náležitosti. Zákon priamo sankcionuje absenciu určitých náležitostí, buď neplatnosťou zmluvy (písomnosť zmluvy) alebo stanovuje, že zmluva síce je platná, ale úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli dňa 3.2.2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520140357 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 600 eur. Žalobkyňa sa zaviazala vrátiť úver s príslušenstvom v 13 mesačných splátkach tak, že prvé tri mesačné splátky boli dohodnuté vo výške 3 eur a ďalších 10 mesačných splátok bolo dohodnutých vo výške 84,80 eur, pričom prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka bola splatná v 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v bode 1 Obchodných podmienok a predstavovala 67,70 %. Údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver ku dňu podpisu zmluvy nebol uvedený v texte zmluvy predloženej žalobcami. Pokiaľ ide o obligatórnu náležitosť, výška RPMN, súd poukazuje na to, že by nemala byť uvedená v obchodných podmienkach neprehľadne, ale v hlavnom texte zmluvy obdobne ako priemerná hodnota RPMN, aby si spotrebiteľ mohol porovnať tieto dve veličiny už na prvý pohľad. Nakoľko Zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 1 ods. 2 ZSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa ust. § 9 ods. 2 ZSÚ prístupujú k skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky v sume 84,80 Eur (resp. 3 eur pri prvých troch splátkach). V bližšej špecifikácii teda nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákon stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky na ktoré nemá právo.

33. V rozsudku zo dňa 27.11.2014 vo veci sp. zn. 7Co/220/2014 Krajský súd v Prešove uviedol - „Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcou z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. je i to, že táto zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Tento nedostatok spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov.“

34. Taktiež sa spotrebiteľ môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

35. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to je vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

36. V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 5. a 6. otázku uviedol, že Článok 10 ods.2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22

ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

37. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

38. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

39. V danom prípade je tu zrejmý konflikt medzi Smernicou a Zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

40. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

41. Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

42. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

43. Súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

44. V úverovej zmluve taktiež absentuje obligatórna náležitosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 1 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase vzniku zmluvy, ktorou je úroková sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob

vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje uvedenie úrokovej sadzby ako obligatórnu náležitosť úverovej zmluvy. Následkom nedodržania tento kogentnej právnej úpravy je, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Spotrebiteľ má ešte pred vstupom do právneho vzťahu úverovej zmluvy, vopred vedieť, či a na zaplatenie úroku v akej výške za požičanie peňazí sa zaväzuje („za koľko“ si požičiava). V tejto súvislosti súd poukazuje aj na čl. 5 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého je v prípade tzv. Formulárových zmlúv potrebné vo vzťahu k spotrebiteľovi postupovať transparentne, korektne a informácie podstatné pre jeho rozhodnutie o vstupe do zmluvného vzťahu nezastierať, neuvádzať drobnými písmenami a neskrývať za odkazy.

45. Súd má za to, že inštitút zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, avšak pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, je relevantné ex offio súdne preskúmavanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o poskytnutí konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta, najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrolu splátkového kalendára, upozornenie na termín splátok a na prípadné následky nesplácania, je zmluvná podmienka, ktorá nie individuálne dojednaná v súlade s ustanovením § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

46. Ide o zmluvu, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch v rovnakej podobe medzi podnikateľom vykonávajúcim svoju podnikateľskú činnosť a spotrebiteľom, ktorý nemá možnosť reálnym spôsobom zmeniť obsah pripraveného návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať o zmene návrhu, s možnosťou dosiahnutia úspechu. Spotrebiteľ má možnosť prijať alebo neprijať návrh zmluvy, pretože podľa názoru súdu by totiž poskytovateľ úveru určite neupravil vopred naformulované úverové podmienky určené širokému spektru spotrebiteľov, ktoré sú koncipované tak, aby bol dosiahnutý finančný efekt pre žalobcu.

47. Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania bolo zistené, že v danom prípade medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatváraná aj zmluva o poskytovaní domáceho servisu, súd preskúmaval podmienky uvedenej zmluvy. Z obsahu uvedenej zmluvy nijakým spôsobom nevyplýva, že odmena za domáci servis je prednostná vo vzťahu k splátke úveru, pričom obe zmluvy, zmluva o úvere aj zmluva o poskytovaní domáceho servisu, boli uzatvárané v jeden deň súčasne. Domáci servis prevyšuje samostatnú odplatu dohodnutú v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Jedná sa o neprimerané navyšovanie odplaty, respektíve odmeny započítaním odmeny za poskytnutý domáci servis. Úver bol poskytnutý vo výške 600 eur, odmena za poskytnutý domáci servis predstavuje 245,40 eur. Už táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že takto koncipovaná odmena spojená s poskytnutím jedného spotrebiteľského úveru je absolútne neprimeraná. Zo zmluvy o domácom servise nevyplýva, že by odmena za poskytovaný domáci servis mala mať prednosť pred splátkami úveru. Súd má zato, že prednosť má úhrada úveru a domáci servis je len vedľajšou službou, ktorá s ním súvisí, a preto mali byť najskôr vykonané úhrady úveru až potom zaplatené služby domáceho servisu za predpokladu, že takéto služby spotrebiteľ vôbec mienil uzavrieť. Zmluva o domácom servise z hľadiska jej obsahu je v rozpore s dobrými mravmi v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka a zjavne absentuje aj prejav vôle žalobkyne takúto zmluvu uzavrieť. V súlade s uvedenými ustanoveniami Občianskeho zákonníka súd považuje zmluvu o domácom servise uzavretú dňa 3.2.2014 za neplatnú. Súd má za to, že zmluva o poskytovaní domáceho servisu je právnym úkonom absolútne neplatným a plnenia na základe nej poskytnutej nemožno započítať na úhradu odmeny v nej uvedenej a je namieste ich započítať na úhradu záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Uzavretie takejto zmluvy o domácom servise je praktikou nekalej povahy. Odmena za poskytnutie domáceho servisu bola dohodnutá v splátkach vo výške 81,90 eur v celkovej výške 245,40 eur, to znamená v rovnakých splátkach ako bola dohodnutá splátka úveru. Priemerný spotrebiteľ nevie, keď sa od neho zinkasuje konkrétna suma, či ide o splátku úveru alebo odmenu za domáci servis. Súd nemôže akceptovať, aby úhrady od dlžníka boli prioritne započítané na odmenu za domáci servis a nie na splatenie úveru. Odmena za domáci servis je neprimeraná výške poskytovaného úveru. Predmetom zmluvy o domácom servise sú bežné služby, ktoré poskytujú banky iné bankové subjekty, ktoré by mala pokrývať odplata za úver, prípadne sú kryté poplatkami za konkrétny úkon. Jediné čo poskytuje domáci servis navyiac, je výber splátok v domácnosti klienta, respektíve na dohodnutom mieste. Tento servis

však viac poskytuje veriteľovi ako dlžníkovi a to istotu výberu splátok alebo jej časti. Dlžník by nemal platiť za to, že si veriteľ znižuje riziko nezaplatenia splátok tým, že ich vyberá v hotovosti a ak áno, mal by za to platiť prípadne nejaký poplatok v primeranej výške, určite nie vo výške, ktorá predstavuje takmer polovicu poskytnutej sumy úveru. Súd považuje zmluvu o poskytnutí domáceho servisu za zmluvu, ktorej skutočným účelom je navýšiť odplatu za poskytnutý úver a to tak, aby táto odplata nebola uvedená v zmluve o úvere. Takýmto spôsobom žalobca dosiahne to, že uvedená odmena, keďže nie odplatom, ale odmenou za domáci servis, sa nezapočítava ani do výpočtu RPMN a ide o obchádzanie zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských a iných úveroch a pôžičkách. Súd vyhodnotil zmluvu o poskytovaní domáceho servisu ako neplatný právny úkon s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, a to tak pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj pre obchádzanie zákona. Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o poskytovaní domáceho servisu je formulárovou zmluvou, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, text zmluvy je nečitateľný, napísaný veľmi malými písmenami, pričom po prvom nahliadnutí uvedeného textu, tento znechucuje spotrebiteľa dôsledne si ho preštudovať. Takýto právny úkon sa súdu javí ako úkon neplatný s poukazom na ust. §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

48. Súd mal za to, že zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru žalovaný vopred vnútil pripraveným predtlačným tlačivom žalobkyni aj iný úkon než len ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére ich záujmu. Súd má za to, že žalobkyňa ako osoba neznalá zákona bez podrobnejšieho pre neho zrozumiteľnejšieho výkladu obsahu dohody o poskytnutí služby, nebola schopná posúdiť následky tejto nedostatočnej vedomosti a informovanosti. Takto sa dá usudzovať nedostatok žalobcovej vôle ako spotrebiteľa vstúpiť do dohody o poskytnutí domáceho servisu so žalovaným.

49. Z uvedených dôvodov sa tak úver poskytnutý žalobcovi na základe Zmluvy o úvere podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako je absolútne neplatná i Zmluva o poskytnutí domáceho servisu v časti dohodnutej odmeny 245,70 € za poskytovanie tohto domáceho servisu ako aj v záväzku klienta tento domáci servis využívať (bod 2.2. Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu) pre jej rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Všetky platby, ktoré žalovaný od žalobcu prijal z uvedených právnych titulov sú tak prijatými plneniami z neplatného právneho úkonu a teda bezdôvodným obohatením (§ 451 ods. 2 OZ).

50. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, súd považuje za potrebné uviesť, že táto nie je dôvodná.

51. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

52. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

53. Ustanovenie § 107 ods. 1 OZ upravuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a súčasne určuje dĺžku tejto premlčacej doby v trvaní dvoch rokov. Pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil.

54. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, kedy oprávnený zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik bezdôvodného obohatenia na strane zodpovedného subjektu a orientačne aj jeho rozsah tak, aby bolo možné približne určiť výšku náhrady v peniazoch (Ro NS ČR z 26. 9. 2001, sp. zn. 25 Cdo 1960/1999).

55. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (Ro NS SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011).

56. Pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je potrebné vychádzať z preukázanej, skutočnej, nie teda len predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal; ustanovenie § 107 ods. 1 OZ nemá touto vedomosťou na mysli znalosť právnej kvalifikácie, ale iba skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (Ro NS ČR z 15. 6. 2010, sp. zn. 21 Cdo 3433/2008 a 21 Cdo 3434/2008).

57. Čo sa týka námietky premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že predmetný nárok nepovažuje za premlčaný, nakoľko za premlčaciu lehotu považuje plynutie 10-ročnej lehoty podľa § 107 ods.2 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu a tým je deň 27.8.2014, čo vyplýva z podania žalovaného, ktorý sám uviedol, že žalobkyňa uhradila poslednú splátku za odmenu za poskytovanie domáceho servisu v zmysle Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu dňa 27.8.2014. Žalovaný poznal skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal a poznal ich aj v čase vzniku, napriek tomu, že vedel, že takáto zmluva nie je v poriadku, prijal finančné prostriedky nad poskytnutý úver, čím sa dopustil bezdôvodného obohatenia. Konal tak úmyselne. Je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ sa nedozvie o tom, že zmluva má vady predtým, než sa bude dopytovať subjektu znalého vecí, ktorým sú spotrebiteľské združenia a takto postupovala aj žalobkyňa, ktorá až po oboznámení s touto zmluvou dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia. Z vyššie uvedených dôvodov súd nepovažuje námietku premlčania vznesenú žalovaným za dôvodnú. Pokiaľ ide o objektívne premlčaciu dobu, súd poukazuje na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/281/2015 zo dňa 27.4.2017 z ktorého je zrejmé, že „pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej doby, odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že táto začína plynúť dňom, kedy oprávnený mohol zistiť skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia. Kým rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavky na podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

58. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je charakteristické, že ich plynutie je komplementárne. To znamená že okamih v ktorom oprávnený subjekt mohol právo uplatniť po prvýkrát sa zásadne definuje momentom subjektívnej vedomosti oprávneného. Od tohto okamihu začína plynúť dvojiročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá plynie v rámci doby objektívnej a tá začína plynúť bez ohľadu na vedomosť oprávneného od momentu udalosti, ktorá spôsobuje bezdôvodné obohatenia. Zákona vyžaduje dokonanie stavu vedomia oprávneného reálnym nadobudnutím vedomostí o definovaných skutočnostiach. Nestačí teda možnosť, či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti. Oprávnený musí uvedenými skutočnosťami aj reálne disponovať. Na základe vyššie uvedených skutočností, považuje súd námietku premlčania za nedôvodnú.

59. Žalobkyňa uhradila na Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520140357 sumu v celkovej výške 1.073,70 eur. Podľa zmluvy bolo žalobkyni poskytnutých 600 eur. Pri tomto výpočte by tak výška bezdôvodného obohatenia predstavovala sumu 473,70 eur (1.073,70 eur - 600 eur).

60. Žalobkyňa sa teda žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 473,70 eur.

61. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať; bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

62. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. A kto ho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

63. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

64. Jedným z dôvodov vzniku bezdôvodného obohatenia je aj plnenie z neplatného právneho úkonu. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná ex tunc (od začiatku), čo znamená, že nemohla byť relevantným dôvodom plnenia.

65. Žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 600 eur. Žalovanému uhradila 1073,70 eur. V súvislosti s neprijateľným poplatkom, úžernou odplatom úveru a tým, že je úver bezúročný a bez poplatkov, vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného 473,70 eur. Žalovaný sa teda na úkor žalobkyne neoprávnene obohatil a je teda povinný toto obohatenie žalobkyni vrátiť.

66. Súd sa zaoberal aj návrhmi na vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok v časti odmeny za využívanie tzv. domáceho servisu vo výške 245,70 eur, ktorý je len umelým navyšovaním celkovej ceny úveru a vo forme formulárovej zmluvy bolo jeho podpísanie zo strany žalobkyne predpokladom poskytnutia spotrebiteľského úveru. Už s poukazom na vyššie uvedené dôvody vyhlásil súd túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Rovnako žalobkyňa navrhla vyhlásiť za neprijateľnú podmienku účtovania servisného poplatku vo výške 18% z istiny ako poplatku za poskytnutie úveru, ktorý je rovnako len ďalším nezmyselným navyšovaním celkovej ceny úveru a v rozpore s dobrými mravmi a spotrebiteľským právom, preto súd aj tomuto návrhu žalobkyne vyhovel. Požadovanie úhrady administratívneho poplatku, ktorý dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa, splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri poplatku zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach úrokov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. RPMN je údajom o skutočných vlastnostiach služby, má byť vypočítaná spôsobom stanoveným podľa prílohy č. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne a reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úverom. V predloženej zmluve je tento údaj iba odkazom na nejasný výpočet a teda aj v danom prípade treba túto podmienku zmluvy považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

67. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

68. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

69. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

70. S poukazom na vyššie uvedené, súd vyhovel žalobe žalobkyne v takom rozsahu, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.